

Sygn. akt I NSNc 159/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący)

SSN Leszek Bosek (sprawozdawca)

Marek Sławomir Molczyk (ławnik Sądu Najwyższego)

w sprawie z powództwa T. S. i W. Z.

przeciwko A. F., A. F., M. F. D. , K. D., K. B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 21 czerwca 2022 r.

skargi nadzwyczajnej Prokuratora Generalnego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 30 czerwca 2005 r., sygn. I ACa (...)

I. oddała skargę nadzwyczajną,

**II. znosi wzajemnie między stronami koszty postępowania przed
Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 15 stycznia 2004 r., sygn. I C (...) Sąd Okręgowy w E. zasądził solidarnie od A. F., M. F., K. F. B. oraz K. B. na rzecz T. S. rentę w kwocie 650 zł miesięcznie, zaś na rzecz W. Z. rentę w kwocie 750 zł, „tytułem zamiany świadczeń dożywotnich, wynikających z umowy z dnia 30 kwietnia 1999 r., w postaci obowiązku dostarczenia wyżywienia,

ubrania, mieszkania, światła i opału, zapewnienia pomocy i pielęgnowania w chorobie i zniedołężnieniu, a także zapewnienia własnym kosztem pogrzebu odpowiadającego zwyczajom miejscowym, utrzymując pozostałe świadczenia wynikające z tej umowy” (pkt I i II); w pozostałym zakresie powództwo oddalił (III); zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powodów kwoty po 600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu” (IV) (k. 237).

Sąd Okręgowy ustalił, że T. S. i W. Z. pozwem z 16 maja 2002 r. żądali od A. F., M. F., K. F. B. oraz K. B.: 1) uznania umowy dożywocia z dnia 30 kwietnia 1999 r. sporządzonej w Kancelarii Notariusza A. S. Rep. A (...) za nieważną; 2) ewentualnie rozwiązania wymienionej umowy na podstawie art. 913 k.c.; 3) względnie o zamianę dożywocia na rentę w wysokości 1.500 zł miesięcznie na rzecz każdego z powodów; 4) zasądzenia kosztów procesu.

Strony przed zawarciem umowy dożywocia przez dziesięć lat pozostawały ze sobą w przyjacielskich stosunkach. Przed rokiem 1999 pozwani często świadczyli na rzecz powodów pomoc grzecznościową.

Z uwagi na wiek, chorobę nowotworową W. Z. oraz brak własnych dzieci powodowie zdecydowali, że zawrą z pozwanymi umowę dożywocia. Zgodnie z umową T. S. i W. Z. w zamian za świadczenia dożywocia przenieśli na A. M. małżonków F. oraz na małżonków K. F. B. i K. B., w częściach równych po 1/2 na każde z małżonków, własność gospodarstwa rolnego położonego we wsi L. gmina D., dla którego Sąd Rejonowy w O. prowadzi księgi wieczyste Kw nr (...) i Kw nr (...), zaś pozwani wyrazili zgodę na powyższe rozporządzenie i zobowiązali się do świadczeń dożywczych na rzecz dożywotników, a mianowicie do: zapewnienia zamieszkiwania w całym domu mieszkalnym, w sposób ustalony pomiędzy dożywotnikami, zapewnienia prawa użytkowania stawu rybne znajdującego się w pobliżu zabudowań, opieki w razie choroby lub zniedołężnienia, pochówku według miejscowych zwyczajów. Oprócz uprawnień wskazanych w umowie powodom przysługiwały także uprawnienie dożywczo określone w art. 908 § 1 k.c.

Przez okres około roku po zawarciu umowy stosunki pomiędzy stronami układały się dobrze, powodowie w dalszym ciągu odwiedzali pozwanych w ich domu. Powodowie przez okres kilku pierwszych miesięcy otrzymywali systematycznie od pozwanych pieniądze, które przeznaczali na wynagrodzenie dla pomagającego im w pracy na gospodarstwie pracownika, nadto na wyraźne życzenie otrzymywali wsparcie finansowe kwotami w

wysokości od kilkudziesięciu do 150 zł. Jednokrotnie K. B. jeździł samochodem swego teścia zabierając powoda do lekarza lub w celu ułatwienia mu załatwienia innych spraw.

Po zawarciu umowy pozwani dokonali szeregu napraw na nabytej nieruchomości. Przeprowadzili remont drogi dojazdowej, wybudowali parking.

Stosunki łączące strony pogorszyły się po upływie roku od zawarcia umowy między innymi z uwagi na to, że pozwana A. F. nie wyraziła od razu zgody na prośby powódki T. S. , aby wydzielić z nieruchomości objętej dożywociem część gruntu stanowiącą sad celem przekazania jej przez powódkę dla jej brata. Powodowie utwierdzili się w przekonaniu, że zawarta z pozwanymi umowa jest dla nich niekorzystna, nie zwracali się do pozwanych o udzielanie im pomocy.

W ocenie Sądu Okręgowego z uwagi na stopień skonfliktowania stron spełniona jest przesłanka do zamiany prawa dożywocia przysługującego powodom na rentę. Niespornym między stronami było to, że powodowie winni nadał, na dotychczasowych zasadach zamieszkiwać na terenie nieruchomości, do której w konsekwencji zawarcia umowy dożywocia prawo nabyli pozwani. Takiemu żądaniu powodów pozwani nie oponowali, sami nadto nie zgłaszali chęci zamieszkania na terenie tej nieruchomości. Powodowie domagali się zamiany na rentę wszystkich pozostałych świadczeń wynikających z zawarcia umowy dożywocia, wskazując, iż wartość tych świadczeń dla każdego z nich winna zamykać się kwotą 1.500 zł. Pozwani zaoferowali powodom świadczenia w kwotach po 200 zł miesięcznie.

Sąd Okręgowy podkreślił, że zamianą nie objęto najbardziej wartościowego świadczenia przysługującego dożywochnikom, to jest prawa do zamieszkiwania na terenie nieruchomości na dotychczasowych zasadach. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że powodowie mogą na terenie tej nieruchomości nie tylko zaspakajać swoje potrzeby mieszkaniowe, ale również realizować plany związane z hodowlą zwierząt, prowadzeniem zajęć związanych z nauką jazdy konnej. Sąd I instancji zaznaczył, że realizacja tego uprawnienia przez powodów na dotychczasowych zasadach praktycznie pozbawia pozwanych możliwości korzystania z nieruchomości, albowiem z uwagi na istniejący konflikt, od kilku lat strony unikają jakichkolwiek wzajemnych kontaktów. Oceniając rynkową wartość pozostałych uprawnień powodów, wynikających z umowy dożywocia, Sąd

Okręgowy wziął pod uwagę deklarowane przez powodów i niekwestionowane przez pozwanych koszty ich utrzymania.

Czyniąc powyższe ustalenia Sąd Okręgowy w E. uwzględnił ustalenia poczynione pierwotnie w sprawie przez Sąd Okręgowy w E., który wyrokiem z 15 listopada 2002 r., sygn. I C (...) oddalił powództwo. Został on jednak uchylony przez Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 9 czerwca 2003 r., sygn. I ACa (...) w zakresie żądania zapłaty renty i w tej części sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w E..

Sąd Apelacyjny w (...) – zaskarżonym skargą nadzwyczajną – wyrokiem z 30 czerwca 2005 r., sygn. I ACa (...), oddalił apelację pozwanych. W uzasadnieniu podał, że sentencja zaskarżonego wyroku I instancji objęła także prawo dożywotników do zamieszkania na terenie nieruchomości, co – jak wynika z uzasadnienia orzeczenia – nie było intencją Sądu I instancji. Skoro jednak powodowie reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika nie zaskarżyli powyższego orzeczenia, to w ocenie Sądu Apelacyjnego należy przyjąć, że pogodzili się z takim rozstrzygnięciem. W ocenie Sądu Apelacyjnego wskazana rozbieżność nie prowadzi do nieważności postępowania, którą sąd odwoławczy w granicach zaskarżenia ma obowiązek brać pod uwagę z urzędu.

Z akt sprawy wynika, że powodowie, w związku z wątpliwościami, czy zmiana dotyczy również prawa zamieszkania na terenie nieruchomości, dążyli do uzyskania wykładni wyroku Sądu Okręgowego w E., a następnie do jego sprostowania.

Sąd Okręgowy w E. postanowieniem z 22 listopada 2004 r., sygn. I C (...), w trybie art. 352 k.p.c. rozstrzygnął wątpliwości dotyczące wyroku z dnia 15 stycznia 2004 r. w ten sposób, że stwierdził, że zmianą świadczeń dożywotnich, przysługujących powodom od pozwanych na mocy łączącej ich umowy z dnia 30 kwietnia 1999 r., na rentę nie objęto wymienionych w tej umowie: zapewnienia dożywotnikom zamieszkania w całym domu mieszkalnym, w sposób ustalony między dożywotnikami oraz zapewnienia dożywotnikom prawa użytkowania stawu rybnego, znajdującego się w pobliżu zabudowań. W uzasadnieniu wskazał, że intencją Sądu I instancji było pozostawienie tego uprawnienia dożywotnikom do zamieszkania w całym domu mieszkalnym, w sposób ustalony między dożywotnikami – poza zmianą na świadczenie rentowe. Pozwani bowiem negowali potrzebę zmiany jakichkolwiek uprawnień powodów na rentę (k. 349). Na skutek zażalenia

pozwanych, Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z 14 czerwca 2005 r., sygn. I ACz (...), zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wniosek powodów o dokonanie wykładni wyroku Sądu Okręgowego w E. z dnia 15 stycznia 2004 r., sygn. I C (...) oddalić. W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny wskazał, że sformułowanie rozstrzygnięcia wyroku Sądu Okręgowego nie nasuwa wątpliwości co do zakresu świadczeń przysługujących powodom, natomiast weryfikacja sentencji jest możliwa jedynie w ramach kontroli apelacyjnej.

Sąd Okręgowy w E. postanowieniem z 23 października 2009 r., sygn. I C (...) sprostował wyrok Sądu Okręgowego w E. z dnia 15 stycznia 2004 r. w ten sposób, że skreślił w pkt I i II sentencji słowo „mieszkania”. W uzasadnieniu wskazał, że sprostowanie orzeczeń sądowych prowadzi do przywrócenia w treści dokumentu orzeczenia rzeczywistej woli składu sądzącego. Przedmiotem sprostowania może być wyłącznie oczywista omyłka sporządzającego dokument orzeczenia i uwidocznioma w osnowie tego dokumentu, nie zaś wadliwość, która wystąpiła już w procesie decyzyjnym orzekania. Sąd Okręgowy podkreślił, że zestawienie uzasadnienia i sentencji w sposób oczywisty wskazuje, że intencją sądu nie było objęcie zamianą obciążającego pozwanych obowiązku zapewnienia dożywotnikom możliwości zamieszkania w całym domu mieszkalnym w sposób ustalony pomiędzy dożywotnikami. Zasądzone świadczenie z tytułu renty na rzecz każdego z powodów odpowiadają sumie wartości poszczególnych świadczeń poddanych zamianie, wśród których nie ma jednak prawa do zamieszkania całego budynku mieszkalnego. Ponadto, za oczywistością omyłki przemawia również użycie liczby mnogiej w odniesieniu do utrzymywanych w naturze świadczeń dożywotnich przysługujących powodom od pozwanych („utrzymując pozostałe świadczenia wynikające z tej umowy”). Gdyby przyjąć, że zasądzona renta jest także ekwiwalentem obowiązku dostarczenia mieszkania, to uwzględniając zakres świadczeń dożywotnich określonych w art. 908 k.c. i treść umowy łączącej strony, powodom przysługiwałoby tylko jedno świadczenie w naturze – prawo użytkowania stawu rybnego znajdującego się w pobliżu zabudowań. Utrzymanie tego jednego świadczenia w naturze byłoby nielogiczne i w praktyce niemożliwe do realizacji, trudno bowiem wyobrazić sobie korzystanie z takiego stawu w wypadku zamieszkania poza nieruchomością należącą obecnie do pozwanych (k. 450-450v). Na skutek zażalenia pozwanych Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z 14 czerwca 2005 r., sygn. I ACz (...),

uchylił zaskarżone postanowienie. W uzasadnieniu wyjaśnił, że Sąd Okręgowy wykroczył poza dopuszczalne granice sprostowania określone w art. 350 § 1 k.p.c.

Na wniosek powodów komornik sądowy prowadził egzekucję z wierzytelności z rachunku bankowego oraz innych wierzytelności dłużniczki K. D.. W toku postępowania egzekucyjnego ustalono, że dłużniczka jest właścicielem nieruchomości w postaci lokalu mieszkalnego, dlatego Sąd Okręgowy w E. postanowieniem z dnia 15 czerwca 2012 r., sygn. I C (...), wydał powodom kolejny tytułu wykonawczy w celem złożenia go wraz z wnioskiem o wszczęcie egzekucji z tej nieruchomości.

15 czerwca 2015 r. K. D. zawarła z W. Z. i T. S. ugodę, z godnie z którą powodowie zrzekają się wszelkich roszczeń wobec pozwanej K. D. od chwili zawarcia przez nią umowy sprzedaży nieruchomości będących przedmiotem umowy dożywocia zawartej w dniu 30 kwietnia 1999 r. oraz zrzekają się wszelkich roszczeń wobec osób wymienionych w tej umowie (§ 5 ugody, k. 38 akt sprawy WSNc (...)). Strony zobowiązały się wzajemnie do złożenia wniosków o umorzenie wszelkich postępowań egzekucyjnych prowadzonych wobec siebie, z uwagi na zaspokojenie roszczeń stron (§ 6 ugody).

Pismem z 18 grudnia 2020 r. Prokurator Generalny wniósł na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z 30 czerwca 2005 r., sygn. I ACa (...) skargę nadzwyczajną, zarzucając mu:

1) „naruszenie zasad, wolności oraz praw człowieka i obywatela określonych w art. 64 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 486 ze zm.) takich jak prawo do własności i innych praw majątkowych dożywotników T. S. i W. Z. poprzez zasądzenie przez Sąd Okręgowy w E. wyrokiem z dnia 15 stycznia 2004 r. sygn. I C (...), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 30 czerwca 2005 r. sygn. I ACa (...) od pozwanych A. F., M. F., K. F. B. oraz K. B. renty tytułem zamiany świadczeń dożywotnich w postaci obowiązku dostarczenia wyżywienia, ubrania, mieszkania, światła i opału, zapewnienia pomocy i pielęgnowania w chorobie i zniedołężnieniu, a także sprawienia pogrzebu, podczas gdy zgodnie z wolą stron zamianie na rentę miały podlegać wszystkie zobowiązania wynikające z umowy dożywocia oraz art. 908 k.c. poza dostarczeniem mieszkania, gdyż strony ustaliły, że dożywotnicy mają prawo zamieszkiwać w budynku mieszkalnym znajdującym się na nieruchomości”;

2) „naruszenie w sposób rażący prawa procesowego i prawa materialnego, tj. art. 378 § 1 k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na niezastosowaniu przez Sąd odwoławczy prawa materialnego – przepisu art. 913 § 1 k.c. niezależnie od zarzutów apelacji, co winno skutkować uchyleniem zaskarżonego orzeczenia, podczas gdy Sąd odwoławczy orzekł o oddaleniu apelacji pozwanych pomimo, że orzeczenie Sądu I instancji zostało wydane z rażącym naruszeniem wskazanego przepisu prawa materialnego, przez jego niezastosowanie i dokonanie zniesienia uprawnień powodów T. S. i W. Z. do zamieszkiwania w budynku na terenie nieruchomości bez żadnego ekwiwalentu”.

Powołując się na powyższe zarzuty Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku wraz z poprzedzającym go wyrokiem Sądu Okręgowego w E. w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania ze skargi nadzwyczajnej.

W odpowiedziach na skargę nadzwyczajną pozwani K. D., A. F. i A. F. wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nadzwyczajna nie ma usprawiedliwionych podstaw.

W pierwszej kolejności Sąd Najwyższy rozpoznał zarzuty objęte podstawą naruszenia prawa konstytucyjnego (art. 89 § 1 pkt 1 ustawy z 8 grudnia 2017 r. (t.j. Dz.U. 2021, poz. 1904; Dz.U. 2022, poz. 480, dalej: u.SN).

Po pierwsze, rację ma skarżący, że pomiędzy sentencją wyroku I instancji a jego uzasadnieniem ujawnia się dysharmonia. Sąd Okręgowy w pkt I sentencji wyroku wskazał, że zasądza na rzecz powodów rentę „tytułem zmiany świadczeń dożywotnich (...) w postaci obowiązku dostarczania wyżywienia, ubrania, mieszkania, światła i opału, zapewnienia pomocy i pielęgnowania w chorobie i zniepełnoznieniu, a także sprawienia własnym kosztem pogrzebu odpowiadającego zwyczajom miejscowym”. Natomiast z uzasadnienia wyroku wynika, że intencją sądu I instancji było przyznanie powodom renty z pozostawieniem jednak prawa do zamieszkania na nieruchomości. Między stronami niesporna była okoliczność,

że powodowie powinni nadal, na dotychczasowych zasadach, zamieszkiwać na terenie nieruchomości. Potwierdził to Sąd I instancji „[t]akiemu żądaniu powodów pozwani nie oponowali, sami nadto nie zgłaszali chęci zamieszkania na terenie nieruchomości. Powodowie domagali się zmiany na rentę wszystkich pozostałych świadczeń wynikających z zawarcia umowy dożywocia (...) zmianą nie objęto najbardziej wartościowego świadczenia przysługującego dożywnikom, to jest prawa do zamieszkania na terenie nieruchomości należących obecnie do pozwanych, na dotychczasowych zasadach”. Sprzeczność pomiędzy treścią pkt I wyroku Sądu I instancji a treścią jego uzasadnienia w rzeczywistości więc występuje.

Należy jednak uwzględnić, że zaskarżony skargą nadzwyczajną prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) został wydany na skutek apelacji pozwanych. Sąd Apelacyjny prawidłowo uznał, że może rozpoznać sprawę w graniach apelacji, której powodowie nie wnieśli. Sąd II instancji mógł więc uznać, że skoro powodowie nie zaskarżyli wyroku I instancji, to nie ma podstaw do sprostowania wyroku I instancji z urzędu.

Wadliwe rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego uprawomocniło się więc wskutek nieuzasadnionej bierności powodów reprezentowanych przez zawodowego pełnomocnika. Należy zaznaczyć, że strona powodowa była reprezentowana w toku całego postępowania przez zawodowego pełnomocnika. W konsekwencji niewniesienie apelacji można uznać za bezpośrednią przyczynę usankcjonowania wadliwego rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Po drugie, bezspornym jest, że po prawomocnym zakończeniu postępowania strony dążyły do rozwiązania sporu, czego wyrazem była zawarte przez nie ugoda z 15 czerwca 2015 r., mająca na celu „rozwiązanie wszelkich sporów istniejących pomiędzy Stronami” (por. § 7).

Stosownie do zawartej przez strony ugody, strona powodowa złożyła oświadczenie o cofnięciu powództwa przed Sądem Rejonowym w O. w sprawie I C (...) (§ 1 ugody); przed Sądem Okręgowym w W. w sprawie II C (...) (§ 2 ugody); skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. w sprawie VI SA/Wa (...) (§ 3 ugody) oraz zrzekła się wszelkich roszczeń wobec pozwanych od chwili zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości będącej przedmiotem umowy

dożywocia (§ 5 ugody). Natomiast pozwana K. D. zobowiązała się do uregulowania swoich wszelkich zobowiązań wobec powodów do czasu zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości wymagalnych przed dniem zawarcia ugody (§ 4 ugody). Strony zgodnie ustaliły, że złożą wnioski o umorzenie wszelkich postępowań egzekucyjnych prowadzonych względem siebie, z uwagi na zaspokojenie roszczeń stron (§ 6 ugody). Ponadto, strony zastrzegły, że ugoda będzie skuteczna wyłącznie w przypadku sprzedaży nieruchomości obciążonej prawem dożywocia określonym z imienia i nazwiska nabywcą (§ 8 ugody). W konsekwencji zawarcia powyższej ugody doszło do sprzedaży nieruchomości, należącej do pozwanych na podstawie umowy dożywocia oraz definitywnego zakończenia sporu między stronami.

Oczywiście bezzasadny okazał się także zarzut „rażącego naruszenia prawa procesowego i prawa materialnego, tj. art. 378 § 1 k.p.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na niezastosowaniu przez Sąd odwoławczy prawa materialnego – przepisu art. 913 § 1 k.c. niezależnie od zarzutów apelacji”. Zarzut ten nie jest konstrukcyjnie prawidłowy ani zrozumiały. Nie można utożsamiać zarzutu naruszenia prawa procesowego, a zarazem prawa materialnego z naruszeniem art. 378 § 1 k.p.c. Skarżący nie podjął nawet próby wykazania, że naruszenie tego przepisu jest „rażące”. Uszło także uwadze skarżącego, że ewentualnego naruszenia prawa procesowego można byłoby upatrywać w naruszeniu przepisu art. 350 § 3 k.p.c. Skarżący nie sformułował jednak odpowiedniego zarzutu naruszenia tego przepisu.

O bezzasadności skargi świadczy to, że skarżący nie odniósł się do istotnej okoliczności jaką jest wywołanie przez zaskarżone orzeczenie nieodwracalnych skutków prawnych, o których mowa w art. 89 § 4 u.SN. Sprzedaż spornej nieruchomości osobom trzecim (w oparciu m.in. o zawartą przez strony ugodę), można kwalifikować jako zdarzenie rodzące nieodwracalne skutki prawne.

Skarżący nie wykazał również ogólnej podstawy skargi nadzwyczajnej (art. 89 § 1 *in principio* u.SN). Stosownie do art. 89 § 1 *in principio* u.SN każda skarga nadzwyczajna musi mieć oparcie w podstawie ogólnej oraz w co najmniej jednej z trzech podstaw szczególnych, wymienionych w art. 89 § 1 pkt 1, 2, 3 u.SN. Artykuł 89 § 1 u.SN określa ustawowe podstawy skargi nadzwyczajnej, wymagając wykazania, że jej wniesienie jest konieczne do zapewnienia zgodności

zaskarżonego orzeczenia sądu powszechnego lub sądu wojskowego z zasadą demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej (art. 89 § 1 u.SN *in principio*), a orzeczenie to wydano z naruszeniem prawa konstytucyjnego (art. 89 § 1 pkt 1 u.SN.), rażącym naruszeniem prawa materialnego lub procesowego (art. 89 § 1 pkt 2 u.SN.), zachodzi oczywista sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego (art. 89 § 1 pkt 3 u.SN).

Skarga nie wyjaśnia z jakiego powodu jej wniesienie jest konieczne do urzeczywistnienia zasady demokratycznego państwa prawnego. Badana skarga nie określa ani w jaki sposób zasada demokratycznego państwa prawnego została naruszona, ani nie zawiera wystarczającego uzasadnienia zarzutów. Samo wskazanie przepisu prawa bez wymaganego określenia zarzutów i ich uzasadnienia nie może odnieść skutku (postanowienia Sądu Najwyższego z: 6 kwietnia 2022 r., I NSNc 63/22; 30 czerwca 2020 r., I NSNp 3/19; 28 września 2020 r., I NSNc 51/19; wyrok Sądu Najwyższego z 3 czerwca 2019 r., I NSNc 7/19).

Do tych samych wniosków prowadzi analiza orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Trybunał wskazuje, że nadzwyczajne środki zaskarżenia powinny być uzasadnione koniecznością naprawiania błędów wymiaru sprawiedliwości, co jednak nie może prowadzić do utożsamiania kontroli nadzwyczajnej ze zwykłą kontrolą instancyjną (por. choćby wyrok ETPCz z 9 czerwca 2015 r., Compar S.R.O. przeciwko Słowacji, skarga nr 25132/13, § 64).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz w zw. z art. 95 pkt 1 u.SN., oddalił skargę nadzwyczajną. O kosztach orzeczono na podstawie art. 398¹⁸ k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. oraz w zw. z art. 95 pkt 1 u.SN.